

skete til Finanserne. Paa den Maade er der efterhaanden skabt Værdier, som beløbe sig til den ret anselige Sum af 6,178,000 Kr.

Det er efter min Mening uheldigt, at vi have saa uensartede Forhold i vore Driftsvirksomheder. Det er jo meget store Driftsvirksomheder, der her er Tale om. Der budgetteres til disse Virksomheder i Aar ikke mindre end 68,8 Mill. Kr. som Udgift. Saa store budgetterede Udgifter er det, der skulle forrentes igennem disse 3 Institutioner, og jeg mener da, det ikke er heldigt, at der gælder saa ganske uensartede Regler i Opfattelsen af, hvad der bliver af disse mange Penge. Jeg anser det for en Nødvendighed, at man kommer til at opstille det hele paa en anden Maade, og det er et Spørgsmaal, med hvilket vi beskæftige os i Finanslovkommissionen. Jeg mener, at det maa gøres paa den Maade, at hver af disse Etater opstiller et ganske forretningsmæssigt Regnskab, et Regnskab, saaledes som det vilde blive opstillet, hvis det var et Aktieselskab, hvor man altsaa hvert Aar skulde kunne se, hvilket Udbytte man virkelig havde til Disposition, altsaa hvad man fik ud af Pengeanlægget. Noget andet er, om man kan undvære § 27, det tror jeg ikke, man kan. Hele vort Finanslovsskema er jo i og for sig et meget smukt Skema, ikke vidtløftigt med Hensyn til Paragrafantallet, og det har disse to Konti, § 9 og § 27, som ikke vedrøre de løbende Indtægter og Udgifter, men ere Paragraffer, der optage de Indtægter, som alene have med Formuebevægelsen at gøre. Det Spørgsmaal, der ligger for, er imidlertid efter min Mening egentlig det, paa hvilken Maade man skal bruge dem, og der tror jeg, det vilde være rigtigst, om man opgjorde Jernbane-, Telegraf- og Postvæsenets Budgetter paa fuldstændig forretningsmæssig Maade og saa førte den Formueerhvervelse, som hvert Aar skete, over paa § 27. Hvis man gør det ogsaa for Postvæsenet og betragter de 6,178,000 Kr. som staaende i Postvæsenet, vil det i og for sig være historisk urigtigt at forlang dette Beløb forrentet, fordi Postvæsenet selv har skabt det, men man vil her blive stillet, ligesom man er stillet i de Aktieselskaber, i hvilke man har, hvad man kalder water-stocks, udvandede Aktier, hvor det i Virkeligheden er det optjente Udbytte, der bliver en formel, nominel, ny Aktie-

kapital, men saadan kunde man selvfølgelig udmærket godt opstille det, og der er derfor Mulighed for at gøre det fuldstændig ensartet for alle 3 Etater. Og jeg tror, det vilde være en virkelig betydningsfuld Reform ogsaa for disse Etater selv, thi f. Eks. for Jernbanevæsenets Bestyrelse maa det være en Byrde at skulle høre udtale i Rigsdagen, at i Virkeligheden sætte de 14—22 Mill. Kr. over Styr om Aaret. Det vilde dog være for selve Bestyrelsen en Betryggelse, det vilde ogsaa stille den klarere overfor dens Ansvar, om vi paa rent forretningsmæssig Maade opgjorde, hvad de tjene og tabe, og at det kunde komme til at staa fast.

Men ligesom disse Forhold ere kastede ind i vor Finanslov paa en Maade, som vanskeliggør Overblikket over de almindelige Finanser, er der ogsaa i det administrative store Vanskeligheder i Maaden; hvorpaa Bestyrelsen foregaar, og ogsaa der kunne vi træffe en mærkelig Sammenblanding mellem de Transaktioner, som vedrøre disse Driftsbestyrelser, og det almindelige Finansvæsen. Jeg skal henlede Opmærksomheden paa et ganske enkelt af disse Tilfælde. Omsætningen af Penge i Postvæsenet er efterhaanden bleven ganske overordentlig betydningsfuld og stor. Jeg kan oplyse, at f. Eks. i 1901—02 omsattes der gennem Postkasserne godt 226 Mill. Kr., men i 1909—10, altsaa 9 Aar efter, 576 Mill. Kr. Og disse Tal springe fra Aar til Aar saaledes, at i 1907—08 omsattes der 422 Mill. Kr., i 1908—09 508 Mill. Kr., altsaa næsten 80 Mill. Kr. mere, og i 1909—10 576 Mill. Kr. — altsaa 68 Mill. Kr.s Stigning i et enkelt Aar. Ved disse store Beløb, som gaa igennem Postkasserne, er der det mærkelige, at en meget betydelig Del deraf strømmer lige igennem Finansernes Hovedkasse. Det gaar nemlig saaledes til: Vi have i Postvæsenet indført en ypperlig Ordning med Hensyn til Pengenes Aflevering og Udlevering til Postvæsenet, idet vi have en Organisation med Bankerne. Naar Posthusene aflevere deres Kasser til en Bank, gaa de derfra ned og blive godskrevne i Finansernes Centralbestyrelse, og naar Posthusene skulde have Tilskud udbetalt, udleveres de dem af Banken og gaa ud gennem Finansernes Centralbestyrelse. Og der er Forholdet det,